

Inleiding voor het lokale gesprek

Regiovisie Jeugdhulp Twente

Niet veel meer kinderen, maar veel meer zorg: dát is het probleem in de jeugdzorg

Vrijwel alle Nederlandse gemeenten, dus ook de Twentse, komen jaarlijks miljoenen tekort op de jeugdzorg. Doen ze het dan zo slecht? Integendeel. Uit recent onderzoek blijkt dat ze juist heel veel dingen goed doen.

Kosten jeugdzorg exploderen in Twente: als kind achterblijft, moet er meteen hulp bij

ENSCHEDÉ - De kosten van jeugdzorg zijn in Twente de afgelopen jaren harder gestegen dan in de rest van Nederland. Volgens deskundigen komt dat doordat hier sneller wordt ingegrepen als een kind een beetje achterblijft. Ook leiden wachtlijsten voor intensieve zorg tot extra gebruik van andere vormen van jeugdhulp.

Een wereld aan leed, en aan het eind een lichtpuntje: dat is de Twentse jeugdbeschermingstafel

ENSCHEDÉ - Aan de vier jeugdbeschermingstafels van Twente komt een wereld aan leed voorbij - maar gelukkig ook vaak genoeg een lichtpuntje.

Organisaties slaan alarm over jeugdzorg: 'Moet nu echt iets veranderen'

Vijf landelijke organisaties willen obstakels uit de weg ruimen, zodat wachtlijsten korter worden en kinderen bij de beste behandelaars komen. 'Het systeem werkt tegen om het beste voor een kind te doen.'

Tekorten jeugdzorg dreigen gemeenten te verlammen

In een uitzonderlijk ambtsbericht heeft de Groningse commissaris van de Koning René Paas zijn zorgen over de jeugdzorgtekorten bij gemeenten geuit bij BZK-minister Kajsa Ollongren.

Jeugdhulp

Er is iets aan de hand met het kind (jeugdige) of tussen ouder en kind en het lukt niet om daar op eigen kracht uit te komen.

Contact met de gemeente (het lokale team) of contact met de huisarts.

Uitgangspunt:

Samen kijken naar het probleem en welke aanpak passend is. Zo licht en dichtbij als mogelijk en zo zwaar als nodig

Bij veiligheidsproblemen in het gezin kan de kinderrechter hiervoor een maatregel voor kindbescherming opleggen, het zogenaamde gedwongen kader

Meest voorkomende problemen bij jeugdigen, van licht naar zwaar:

- Van dwars gedrag tot gedragsstoornis
- Van kattenkwaad tot delinquentie
- Van druk kind tot ADHD
- Van bang tot angststoornis
- Van dip tot depressie
- Van plagen tot pesten
- Van geen zin hebben in school tot schooluitval
- Van experimenteren tot misbruik van middelen
- Van ongezonde levensstijl tot obesitas
- Van sociaal onhandig tot autisme
- Van moeilijk lerend tot een lichte verstandelijke beperking

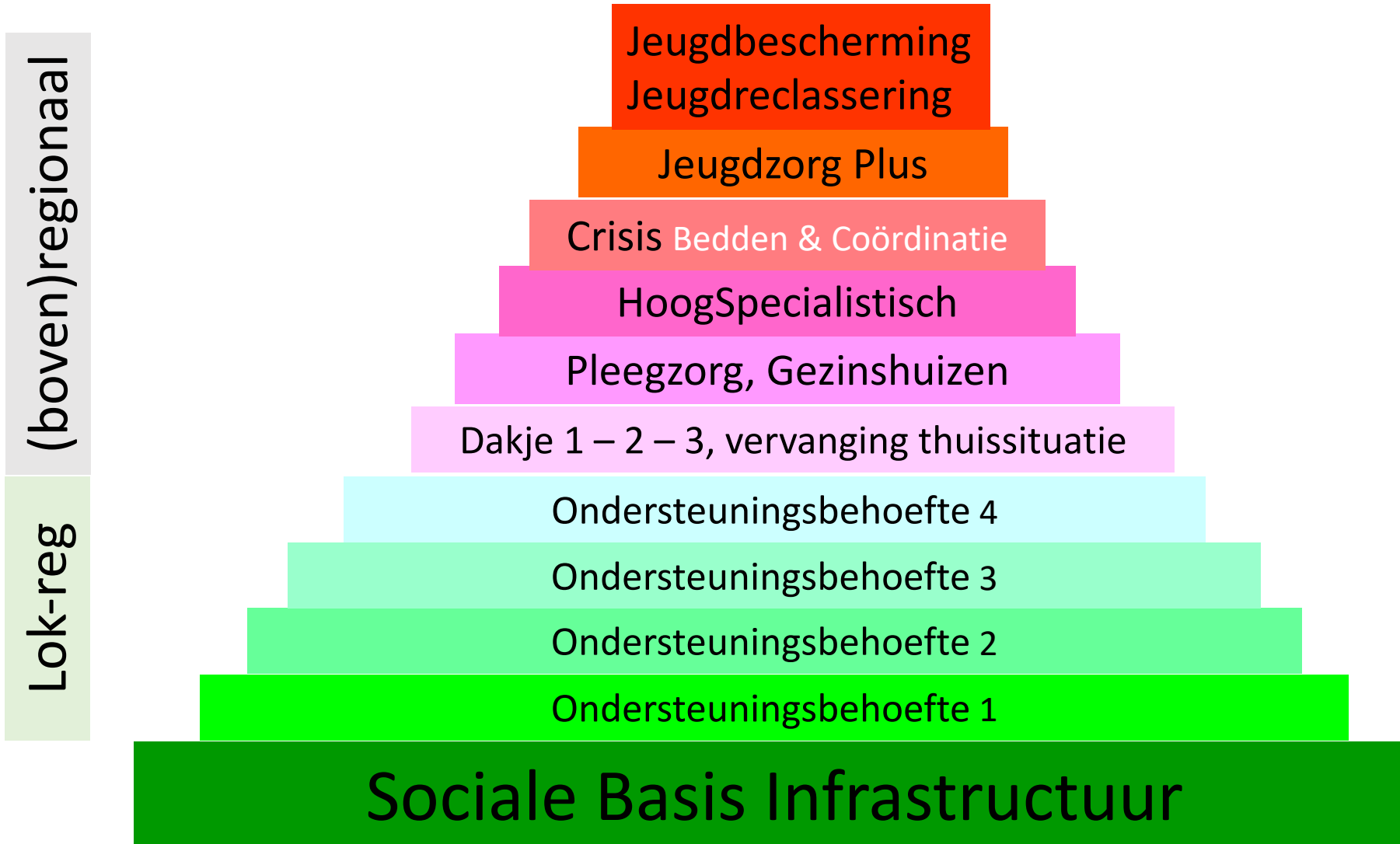
Meest voorkomende problemen in ouder- kind relatie, van licht naar zwaar:

- Van hakken over de sloot tot onderwijssachterstand
- Van pedagogische tik tot kindermishandeling
- Van opvoedingsonzekerheid tot ondertoezichtstelling
- Van enkelvoudig opvoedingsprobleem tot multiprobleemsituaties
- Van elkaar niet begrijpen tot reactieve hechtingsstoornis
- Van gamer tot computerverslaafde
- Van gekibbel tot (v)chtscheiding

Mogelijk vormen van ondersteuning en zorg die kunnen worden ingezet, afhankelijk van de zwaarte van de problematiek:

- **Sociale Basisinfrastructuur (basisvoorzieningen, preventie, lichte ondersteuning):** kinderopvang, scholen, sport, scouting, bibliotheek, muziekschool, jongerenwerk, informatie en advies voor opvoeders, jeugdgezondheidszorg, opvoedondersteuning, lokale teams, voor- en vroegschoolse educatie
- **Vrijwillige Jeugdhulp** (niet vrij toegankelijk, met indicatie): zoals ambulante ondersteuning, dagvoorziening op locatie, verblijf (pleeggezin, gezinshuis, instelling), therapie, behandeling en crisiszorg
- **Gedwongen Jeugdhulp** (door rechter opgelegd): jeugdbescherming, jeugdreclassering en gesloten jeugdzorg

Zorgpiramide

licht → zwaar

Regiovisie Jeugdhulp Twente

Gemeenten gaan werken aan goed opdrachtgeverschap (NVO) in de Jeugdhulp. Belangrijk onderdeel: de Regiovisie.

Is als verplichting opgenomen in wetsvoorstel van het kabinet

Jeugdhulp = Jeugdzorg

Regiovisie moet worden vastgesteld door de gemeenteraden.

Arbitragecommissie over onenigheid Rijk - gemeenten:
het Rijk moet financieel compenseren, gemeenten moeten beter en doelmatiger regionaal samenwerken.

Rijk en gemeenten → Hervormingsagenda → Versterking (boven)regionale samenwerking

Achtergrondinformatie: www.samen14.nl/regiovisie

De 8 opgaves van de Norm voor Opdrachtgeverschap

- 1) Opstellen van een **Regiovisie Jeugdhulp** waarin de volgende opgaves worden mee genomen.
- 2) Zeker stellen van de beschikbaarheid en continuïteit van (hoog) specialistische jeugdfuncties.
- 3) Verbinding van de lokale toegang met de specialistische hulp; vijf basisfuncties zijn de norm.
- 4) Keuze voor één gedragen aanspreekpunt dat extern kan optreden namens de regio.
- 5) Wat lokaal en wat regionaal, hoe en voor welke functies wordt regionaal en bovenregionaal samengewerkt.
- 6) Beperken administratieve lasten door keuze voor één uitvoeringsvariant consequent toe te passen, regio en gemeente hanteren dezelfde contractvoorwaarden onder gezamenlijk contractbeheer
- 7) Zorgvuldigheidseisen voor inkoop: tijdige start en afronding van meerjarige contractering
- 8) Regio's hanteren in hun contracten reële tarieven mits aanbieders transparant zijn over tariefopbouw

In samenspraak

Gemeenten hebben afgesproken om bij het opstellen van de Regiovisie iedereen te betrekken die er in de dagelijkse praktijk mee te maken heeft:

- Jeugdigen & ouders (vertegenwoordigers)
- Aanbieders
- Ketenpartners
- Professionals

Lokaal – Regionaal - Bovenregionaal

In de wet ligt vast of komt vast te liggen wat we (boven)regionaal moeten regelen: de (hoog) specialistische hulp (van de cruciale zorgaanbieders) die vooral in het bovenste deel van de piramide zit.

In OB 3 (specialistische/ therapeutische ondersteuning) en OB 4 (aanpak van psychosociale problemen en/ of psychische/psychiatrische stoornis) is er ook sprake van hoog specialistische hulp.

Alle landelijke bewegingen richten zich op het versterken van de rol van de regio en zo nodig weer centraliseren.

Wel ruimte voor lokale inrichting en lokaal maatwerk? JAZEKER!

Lokaal gaat over:

- Sociale Basis Infrastructuur
- De lokale toegang tot de Jeugdhulp (en de Wmo), de lokale uitvoeringsteams
- De aansluiting jeugdhulpvragen op lokale partners (huisartsen, veiligheid, onderwijs, sport- en cultuur, opvoedondersteuners/lokaal welzijn)
- Preventie en vroegsignalering
- Lichte ondersteuning en dagactiviteiten (sociale basisvoorzieningen)
- Verbinding met de inzet van de specialistische Jeugdhulp
- En ... 14 gemeenten zijn samen de Regio

De 5 basisfuncties van Lokale Teams

- 1) Houd altijd oog voor een veilige leefomgeving, zorg voor verbinding van veiligheid met de lokale teams;
- 2) Wees zichtbaar en aanspreekbaar en investeer in preventie om complexe problematiek;
- 3) Kijk naar het hele gezin en zorg dat de inwoner snel bij de juiste persoon komt;
- 4) Stel een plan van én met het huishouden of gezin op, blijf zichtbaar en benaderbaar;
- 5) Verzamel inzichten over de uitkomsten voor de inwoner, de samenwerking en hoe het proces loopt. Deel ze, ga erover in gesprek en durf te veranderen.

Vragen

Hoe werkt het in de gemeente? Basisfuncties goed ingericht? Welke opgaves liggen er?

De verbinding tussen zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig, hoe verloopt de samenwerking in de praktijk met alle spelers?

Welke belemmeringen ziet u in de praktijk?

Waar zitten de kansen op verbetering als we kijken naar de samenwerking tussen de toegang, de externe verwijzers, het voorliggend veld en de gecontracteerde jeugdhulp?